

Filipíny

Rok 2018 lze v kontextu Filipín označit jako období přetrvávající vysoké inflace (v listopadu 2018 dosáhla až 5 %). Nicméně lze očekávat klesající tendenci inflace v následujících čtvrtletích a narůstající spotřebu a důvěru spotřebitelů v roce 2019. Nejvyšší inflace za posledních 9 let decimovala ekonomické ukazatele, které trpěly navýšením spotřebitelských daní v rámci reformy TRAIN, rostoucím cenám světové ropy a omezením v dodávkách potravin, zejména rýže. Vysoká inflace také donutila filipínskou centrální banku navýšit základní úrokovou sazbu na 4,75 %, což zdražilo financování spotřebitelských úvěrů a omezilo plánované expanze některých podniků. Rostoucí inflace a zpomalení růstu HDP do značné míry vyvíjí tlak na současnou vládu k zachování či zrychlení kapitálových investic, které musí přebrat roli hnacího motoru ekonomiky, neboť výdaje domácností značně zpomalují.

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Růst HDP (%)	6,9	6,7	6,5	6,6	6,6	6,8
HDP/obyv. (USD)	2 953	2 989	3 099	3 246	3 462	3 721
Míra inflace (%)	1,3	2,9	4,9	4,0	3,3	3,0
Nezaměstnanost (%)	5,5	5,7	5,5	5,5	5,4	5,4
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,2	-2,5	-5	-5,2	-5,4	-5,6
Populace (mil.)	103,2	104,9	107	109,2	111,3	113,6
Konkurenceschopnost	57/138	56/137	56/140	–	–	–
Exportní riziko OECD	3/7	3/7	3/7	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie s Filipínami uzavřela v březnu 2018 rámcovou dohodu o partnerství a spolupráci (PCA).
- ▶ V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Filipíny umístily na 56. pozici ze 140 srovnávaných ekonomik a dle OECD je stupeň exportního rizika 3/7.

Vývoz ČR na Filipíny 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8542	Elektronické integrované obvody	1 218 659	49,7	1 323 744	-7,9
8536	El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. <1 000 V	205 401	8,4	145 600	41,1
8473	Části, součásti a příslušenství (jiné než kryty, kufříky a podobné výr	121 911	5,0	110 673	10,2
8544	Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken	82 443	3,4	64 318	28,2
3917	Trouby trubky hadice příslušenství z plastů	66 680	2,7	62 275	7,1
8429	Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem	55 503	2,3	97 464	-43,1
0404	Syrovátka výrobky z mléka zahuštěné slazené	43 427	1,8	45 652	-4,9
8428	Zařízení ost. zdvihací nakládací manipulační	38 775	1,6	14 044	176,1
3921	Desky, listy, folie, filmy, pruhy ap., ost. z plastů	31 450	1,3	20 173	55,9
8415	Stroje přístroje klimatizační	27 686	1,1	886	3 024,8
Celkem TOP 10		1 891 935	77,2	1 884 829	0,4
Celkem vývoz		2 451 551		2 581 013	-5,0

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Filipín 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	3 122 743	32,4	2 886 132	8,2
8542	Elektronické integrované obvody	2 425 256	25,2	1 453 684	66,8
6404	Obuv se svrškem z materiálů textilních	374 402	3,9	166 771	124,5
8541	Diody, tranzistory ap. polovodičová zařízení	324 709	3,4	356 384	-8,9
8525	Přístroje vysílací pro rozhlas, televizi apod.; kamery	258 065	2,7	206 501	25,0
8418	Chladničky boxy mrazicí aj. čerpadla tepelná	250 855	2,6	178 063	40,9
8533	Elektrické rezistory (včetně reostatů a potenciometrů), jiné než topné	232 028	2,4	209 988	10,5
8504	Elektrické transformátory, statické měniče a indukory	204 502	2,1	186 119	9,9
8443	Tiskařské stroje; ost. tiskárny, kopírovací stroje; jejich části a příslušenství	175 730	1,8	169 938	3,4
9001	Vlákna optická ap., čočky, hranoly aj.	172 773	1,8	243 116	-28,9
Celkem TOP 10		7 541 063	78,3	6 056 696	24,5
Celkem dovoz		9 629 515		8 599 046	12,0

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Civilní letecký průmysl

V zemi dochází k rozsáhlé modernizaci civilních i vojenských letišť, přičemž vládní modernizační programy aktuálně pokrývají prakticky každý významnější ostrov. Vzhledem k vysoké úrovni českého průmyslu v oblasti letištního vybavení a již dosaženým obchodním úspěchům, např. při prodeji pasivních sledovacích prostředků nebo námořních SD radarů do zemí v regionu, se nabízí možnost spolupráce i v této oblasti. Do roku 2035 se očekává, že celkový počet cestujících se zvýší na 140 milionů, přičemž bude vytvořeno 3,4 milionu pracovních míst v hodnotě 23 mld. USD. Nicméně stále existují nedostatky v regionální letecké infrastruktuře, které tkví především v neadekvátním technologickém zázemí, nedostatečných bezpečnostních opatřeních, vysokém zdanění a omezených investicích, které limitují rozvoj leteckého průmyslu. V této oblasti vláda zvažuje přijetí dvou mezinárodních standardů, jak pro pozemní tak i letecké provozování filipínských letišť. Jedná se o standardy IS-BAO (International standard for business aircraft operations) a IS_BAH (International standard for business aircraft handlers). První standard je zaměřen především na bezpečnost a profesionalismus, zatímco druhý se soustředí na nejefektivnější postupy pro pozemní operace. I nadále pokračuje vládní program BBB (Build, Build, Build), který má také za úkol modernizovat letecký průmysl a zároveň zajistit regionální dostupnost. V současné době bylo již modernizováno 7 letišť. Posledním dokončeným projektem je mezinárodní letiště Panglao na turisticky vytíženém ostrově Bohol. V roce 2020 se očekává dokončení největšího projektu, tedy modernizace mezinárodního letiště Clark. České firmy se mohou prosadit v mnoha aspektech leteckého průmyslu, jako jsou například technologie na stavbu leteckých hangárů, mobilních letišť či konzultačních prací v rámci modernizace a způsobů naplnění mezinárodních standardů.

► Dopravní průmysl a infrastruktura

Ministerstvo dopravy plánuje přes 1 000 km kolejové infrastruktury do roku 2022. Do budoucna lze počítat s nově vyhlášenými tendry týkajícími se jiných tratí městské veřejné dopravy se soukromým financováním anebo mimoměstské železniční infrastruktury, ke které se zjevně začínají Filipíny také přiklánět. Vláda dále připravuje projekt podzemní dráhy metra pro Manilu. Potřebné jsou i opravy tramvajových tratí. Vláda vyhláší rozsáhlé infrastrukturní projekty včetně staveb dálnic, ať již jako přímé zakázky, tak i jako PPP projekty. Akcentována je především nutnost spolupráce s dominantní strukturou konglomerátů ovládajících zájmy v dceřiných společnostech schopných financovat, budovat, dodávat a provozovat infrastrukturní projekty napříč sektory. Ministerstvo veřejných prací a dálnic alokovalo 650 miliard filipínských peso na stavbu 4 prioritních projektů dopravní infrastruktury. Jedná se o uvolnění dopravního zahuštění měst, vytvoření integrované hromadné dopravy, rozvoj infrastruktury venkova a vytvoření udržitelných komunit. Dále vláda podporuje diverzifikaci zdrojů financování dopravní infrastruktury. V tomto ohledu vláda instruovala Úřad pro národní ekonomický rozvoj, aby snížil restriky na určité investiční oblasti, které v současné době mají omezenou participaci zahraničního subjektu. Tyto oblasti zahrnují zakázky pro stavbu a opravu státem vlastněné infrastruktury. V celkovém měřítku administrativy prezidenta Duterteho dále plánuje vyčlenit 7 % celkového HDP jako součást socioekonomického plánu navýšení rozpočtu na infrastrukturu v rámci zrychlení implementace projektů veřejného a soukromého sektoru. Nalezení místních partnerů v rámci velkých konglomerátů může představovat

šanci pro české exportéry, atraktivní projekty, především v oblastech dodávek elektromechanických prvků kolejové dopravy či konzultačních služeb.

► Energetický průmysl

Energetika je jednou z priorit místní vlády, a proto do sektoru směřují rozsáhlé státní investice. Uhelné elektrárny jsou největším zdrojem energie, který přesahuje 40 % celkového energetického mixu. Nicméně podíl uhlí na energetickém mixu se předpokládá až 56 % do roku 2020 a v roce 2030 až 80 %. Stav infrastruktury i výrobních kapacit přitom stále není dobrý, což nahrává rostoucím cenám na trhu a významu místních vlád v rámci státní energetické politiky. Filipíny jsou zemí s jednou z nejvyšších cen elektrické energie a trpí velkou mezerou v oblasti instalace nových zdrojů. Realizace energetických projektů definovaných do roku 2030 zahrnuje celkové investiční náklady ve výši 2,80 bilionů filipínských peso. Většina identifikovaných projektů v oblasti obnovitelných zdrojů je v současné době v přípravném stádiu. Odhadované investice jsou založeny na nákladech na různé činnosti od počátečních konzultací až po realizace projektů. Administrativa současného prezidenta je připravena opustit předchozí strukturu energetického mixu a prosadit skladbu 70-20-10 společně s opuštěním kvót pro využití specifických technologií. V kategorii environmentální udržitelnosti patří Filipíny ke světové špičce. Filipínská energetika má vysokou závislost na obnovitelných zdrojích jako jsou vodní, geotermální, sluneční a větrná. Filipíny se řadí z hlediska energetického kapitálu mezi nejdražší země světa, konkrétně v Asii se jedná o nejdražší elektřinu vedle Japonska a Hong Kongu. Právě oblast energetiky a především obnovitelných zdrojů patří k nejperspektivnějším možnostem pro český export, dále potom investice v podobě dodávek komponent elektrárnám, elektromechanických zařízení a služeb, geotermálních technologií či studií proveditelnosti.

► Obranný průmysl

Filipíny v současné době potřebují především modernizovat svou leteckou a námořní kapacitu v Jihočínském moři. Dle ministerstva pro správu a rozpočet jsou prostředky na AFP rozděleny do tří hlavních kategorií. Armáda (pozemní vojsko) obdržela 57,4 mld. PHP, 21 mld. PHP bylo alokováno filipínskému námořnictvu a 18,9 mld. dostalo letectvo.

V roce 2018 začala na Filipínách druhá fáze modernizace ozbrojených složek Filipín, takzvaný Horizont 2. V tomto období by měla filipínská vláda utratit přes 25 miliard filipínských peso. Mělo dojít především k nákupu nových vrtulníků, tanků a další těžké vojenské techniky. Prezident Duterte považuje modernizační program za naprostou prioritu svého vládního období a zároveň hodlá dotáhnout modernizaci ozbrojených složek na světovou úroveň, kde budou Filipíny řádně respektovány. Tato vyjádření byla následně podpořena Ministrem obrany Delfinem Lorenzanou. I přes nedávný nákup korejských letounů FA 50 za 18,9 miliard filipínských peso, je současné letectvo ve velice nechvalném stavu a všichni očekávají nákup nových nadzvukových letounů a útočných helikoptér, které představují zásadní výhody nejen pro obranyschopnost ostrovní země, ale také při bojích s protivládními skupinami. V podobné situaci se také nachází filipínské námořnictvo, které plní nelehký úkol obrany dvakrát delšího pobřeží než například USA. Pro představitele českého obranného průmyslu se jeví potencionální obchodní případy především v oblasti ručních zbraní, bojových vozidel pěchoty, radarů a logistických systémů.

► Sklářský a keramický průmysl

České firmy ve sklářském průmyslu mají na Filipínách výborné jméno již od 30. let. Další uplatnění sklářských produktů je možné v rychle rostoucím farmaceutickém průmyslu společně s dekorativními

produkty ze skla, které jsou stále více žádané vzhledem k rostoucí a bohatnoucí střední třídě. V rámci stavebního rozkvětu také roste poptávka po rozměrných sklářských instalacích jak pro soukromé rezidence, tak i pro nově budované hotely a kasina. Pro české exportéry je stěžejní navázat kontakty s architektonickými kancelářemi, které se podílejí na stavbě nových objektů, a které mohou potencionálně využít individuálních světelných instalací. I přestože čeští výrobci mají na Filipínách kvalitní jméno, čelí dlouhodobě regionálnímu importu, především z Číny. Marginální část potencionálních projektů mohou také tvořit revitalizace honosných světelných instalací, kterým se často dostává neprofesionální péče.

► Stavební průmysl

Současná vláda se zavázala alokovat 7 % HDP na infrastrukturu a poskytnout ekologická řešení ve filipínských městech, kde především automobilová doprava způsobuje obrovské znečištění.

Ve 3. čtvrtletí 2018 uvedl Filipínský statistický úřad růst sektoru stavebního průmyslu o 16,1 % jak ve státních, tak i v soukromých projektech. V rámci zásadních velkých infrastrukturálních projektů se snaží filipínská vláda dohnat soukromý sektor. Veřejné zakázky v oblasti stavebnictví navýšily svůj podíl o 32 % v roce 2018. Dle vyjádření Národního úřadu pro ekonomický rozvoj byla jedním z faktorů zvyšujících se inflace v roce 2018 nedostatek dodávek. Z tohoto důvodu vláda považuje vybudování infrastruktury za klíčový faktor ke zlepšení produktivity a mobility mezi regiony. V současnosti je klasifikováno 75 infrastrukturálních projektů s vysokou mírou důležitosti v rámci vládního programu „Build, build, build.“. Jedním z největších projektů je první fáze projektu vlakové dopravy na Mindanau zahrnující budování přes 100 km neelektrifikovaných kolejí.

► Vodohospodářský a odpadní průmysl

Filipínský vodohospodářský trh očekává stabilní růst 5 % ročně dalších 5 let společně se zvýšenou poptávkou po kvalitnějších sanitačních technologiích. Celkový stav odpadového hospodářství vyžaduje modernizaci a vláda do oboru směřuje značné investice. Se 100 mil. obyvatel rostou nároky i v oblasti urbanizace. Filipíny se každoročně potýkají s rozsáhlými záplavami a snaží se omezit jejich ničivost budováním zadržovacích nádrží a regulováním toků. Souvisejícími tématy v tomto ohledu jsou pak i zdroje pitné vody a čištění odpadních vod. Funkční projekty české provenience v těchto oblastech fungují na Filipínách již z minulosti. Poptávka po kvalitních vodních zdrojích i nadále stoupá s předpokládanou domácí spotřebou. Probíhající efekty klimatických změn a časté přírodní katastrofy vyžadují zlepšení vodního hospodářství a sofistikovaná protipovodňová opatření. V současné době trpí Filipíny vysokou závislostí na dovezených technologiích především v oblasti čištění odpadních vod a s tím spojených technologiích. V tomto oboru mohou české firmy uspět především ve spolupráci se soukromým sektorem na základě subdodávek technologických řešení splňující evropské standardy, jenž jsou často považovány za adekvátní aspekt v rámci konkurenčního boje a mohou tak kompenzovat nižší ceny regionálních dodavatelů.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Na Filipínách téměř 100 % zdravotnického zařízení pochází z dovozu a místní produkce je limitována pouze náhradními díly a jednorázovými produkty (rukavice, jehly, injekce). V zemi pokračuje růst střední třídy a demografický vývoj nahrává stavbě nových nemocnic a vybavování těch starých. Špička sektoru (velké nemocnice v Manile) je přitom na úrovni srovnatelné s ČR. Na Filipínách je přes 1 800 registrovaných nemocnic z toho téměř 60 % v soukromém vlastnictví. Filipínský farmaceutický sektor očekává růst na 198,9 miliard filipínských peso do roku 2022 ze své současné hodnoty 162 miliard peso. Nyní

jsou Filipíny stále čtvrtým největším farmaceutickým trhem v regionu ASEAN. Dlouhodobě dochází k navyšování finančních zdrojů pro zdravotnictví, kdy v roce 2018 Ministerstvo zdravotnictví obdrželo 107,2 miliard peso, tedy o 11,4 % více než v roce předchozím. Tento krok je v souladu s dlouhodobě očekávaných zavedením státem řízeného centrálního zdravotnictví. V případě přechodu na tento systém bude nutné zavést centrálně monitorovaný systém nemocí a veřejných zdrojů. V tomto ohledu se očekává navýšení prostředků do IT infrastruktury a analýzy a sběru dat. Zdravotnický průmysl je v dlouhodobém měřítku považován za rychle rostoucí, nicméně značně závisející na spolupráci státního a soukromého sektoru k adaptaci zdravotnických inovací a digitálních řešení.

Nadále pokračují i investice největších soukromých filipínských konglomerátů do sektoru zdravotnictví.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

I přes značný ekonomický rozvoj Filipín v posledních letech sektor zemědělství do značné míry stagnoval. Filipínský statistický úřad zaznamenal pokles o 0,83 % v objemu zemědělství v 3. čtvrtletí 2018. Mezi jednotlivými sektory došlo k největšímu poklesu v rámci plodin a rybolovu. Na druhou stranu zemědělství dosáhlo produkce 409 miliard filipínského peso, tedy nárůst o 6,82 %, nežli v roce 2017. Nízká produktivita zemědělství měla dále vliv na výrobní sektor vzhledem v omezení dodávek surovin. V následujících letech se předpokládá investice kolem 63,5 milionu USD na podporu malých a středních zemědělských podniků. V tomto ohledu se jedná zejména o oblasti Visayas a Mindanao. Program by se měl především soustředit na farmáře zabývající se kakaem, kávou, kokosovými ořechy a zpracováním ovoce a ořechů. V roce 2018 také došlo k dohodě mezi Ministerstvem obchodu a průmyslu a Ministerstvem zemědělství na implementaci cen a cenových stropů na vybrané zemědělské produkty. Jedná se především o rýži a cukr, kde bude zaručena maloobchodní cena na 38 peso za kilo rýže a 50 peso za kilo cukru. Na některých ostrovech začal proces mechanizace, kde mohou čeští výrobci a dodavatelé uspět v rámci dodávek kombajnů, traktorů, technologií na digitalizaci farmářských provozů.

Geograficky je z hlediska zemědělské produkce nejvýznamnější oblastí druhý největší ostrov Mindanao. Zavedení preferenčního rámce GSP+ na začátku roku 2015 otevřelo evropský trh filipínským výrobcům, kterým se tak nabídla příležitost k exportu výrobků s vysokou přidanou hodnotou, a zároveň GSP+ představuje příležitost, jak výrazně navýšit hodnoty pěstovaných plodin.

Nejvýznamnější vývozní položkou jsou i nadále syrovátka a další výrobky z mléka, které tvoří přes 55 % celkového vývozu. Nicméně existuje značný potenciál klíčových zemědělských a potravinářských produktů, a to především mléčných výrobků, nápojů, pekařské a cukrářské výroby, rostlinných produktů a živočišné výroby.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Obranný průmysl	HS 8526 - Radiolokátory, ap. radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 9302 - Revolvery a pistole, jiné než čísel 9303 nebo 9304
	HS 9303 - Ost. střelné zbraně ap. zařízení využívající ke střelbě výbušné náplně
	HS 9306 - Bomby, granáty, torpéda, míny ap. válečné střelivo a jejich části; náboje ap.
	HS 8710 - Tanky a jiná bojová obrněná vozidla, motorová

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 2507 – Kaolin a jiné kaolinitické jíly, též kalcinované
	HS 2618 – Granulovaná struska z výroby železa nebo oceli
	HS 2704 – Koks a polokoks z černého uhlí, hnědého uhlí nebo rašeliny, též aglomerovaný; retortové uhlí
	HS 3206 – Ost. barviva, anorganické výrobky používané jako luminofory
	HS 3901 – Polymery ethylenu v primárních formách
	HS 8402 – Parní kotle zvané „na přehřátou vodu“
	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné než parní kotle
	HS 8410 – Vodní turbíny, vodní kola a jejich regulátory
	HS 7322 – Radiátory pro ústřední topení, ohříváče ap. ze železa, oceli
	HS 7321 – Kamna, sporáky, krby, vařiče, grily, aj., ze železa, oceli
	HS 7321 – Kamna, sporáky, krby, vařiče, grily, aj., ze železa, oceli
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 2850 – Hydridy, nitridy, azidy, silicidy a boridy
	HS 2916 – Nenasycené acyklické a cyklické monokarboxylové kyseliny
	HS 2925 – Sloučeniny s karboximidovou iminovou funkcí
	HS 2941 – Antibiotika
	HS 2942 – Ost. organické sloučeniny
	HS 9020 – Ost. dýchací přístroje a plynové masky, kromě ochranných masek bez mechanických částí
	HS 8417 – Neelektrické průmyslové a laboratorní pece, včetně neelektrických spalovacích pecí
	HS 8713 – Vozíky pro invalidy i s motorem aj. pohonem
	HS 9022 – Rentgenové přístroje aj. používající záření, pro lékařské, zubolékařské, zvěrolékařské účely aj.
	HS 7017 – Laboratorní, hygienické nebo farmaceutické skleněné zboží
	HS 3003 – Výrobky farmaceutické
	HS 3006 – Farmaceutické zboží specifikované
	HS 4014 – Hygienické nebo farmaceutické výrobky, z vulkanizovaného kaučuku, jn. než tvrdého kaučuku
HS 9402 – Lékařský, chirurgický, zubolékařský nebo zvěrolékařský nábytek	
Vodohospodářský a odpadní průmysl	HS 8421 – Odstředivky, odstředivé ždímačky; stroje k filtrování, čištění kapalin nebo plynů
	HS 7310 – Cisterny, sudy, barely, plechovky, krabice ap. nádoby ze železa nebo oceli, o objemu <300l
	HS 7309 – Nádrže, cisterny, kádě ap., ze železa nebo oceli, o objemu > 300l
	HS 9002 – Čočky, hranoly, zrcadla aj. optické články z jakéhokoliv materiálu
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0103 – Živý vepřový dobytek
	HS 0401 – Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1109 - Pšeničný lepek, též sušený
	HS 1213 - Obilná sláma a plevy, nezpracované, pořežané, lisované aj.
	HS 1514 - Řepkový nebo hořčičný olej a jejich frakce chemicky neupravené
	HS 2209 - Stolní ocet a jeho náhražky získané z kyseliny octové
	HS 2302 - Otruby, vedlejší mlýnské produkty a jiné zbytky
	HS 8434 - Dojící stroje a mlékárenské stroje a zařízení
	HS 8438 - Stroje pro přípravu, výrobu potravin nebo nápojů
	HS 6094 - Traktory
	HS 6095 - Malotraktory kultiv. jednonápr., traktory zahrad
	HS 5105 - Vlna a jemné nebo hrubé zvířecí chlupy, mykané nebo česané
	HS 8445 - Stroje pro přípravu, spřádání, textilních vláken aj. stroje na výrobu textilních přízí
Civilní letecký průmysl	HS 8526 - Radiolokátory, ap. radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8805 - Letecké katapulty ap. přístroje a zařízení
	HS 8802 - Ost. letadla (například vrtulníky, letouny); kosmické lodě
Dopravní průmysl a infrastruktura	HS 8706 - Podvozky (chassis) vybavené motorem, pro motorová vozidla čísel 8701 až 8705
	S 7302 - Konstrukční materiál pro stavbu železničních nebo tramvajových tratí ze železa nebo oceli
	HS 6306 - Plachty nepromokavé lodní, stínící ap., stany aj.
	HS 8428 - Ost. zvedací, manipulační, nakládací nebo vykládací zařízení
	HS 8607 - Části železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
HS 8429 - Samohybné buldozery, stroje na vyrovnávání terénu, rypadla, ap. s pohonem	
Textilní a obuvnický průmysl	HS 5106 - Příze vlněná mykaná neupravená pro prodej
	HS 5204 - Nitě šicí, bavlněné, upravené pro prodej
	HS 5208 - Tkaniny bavlněné nad 85 % do 200 g.m ²
	HS 5309 - Tkaniny lněné
	HS 5603 - Netkané textilie, též impregnované, povrstvené, potažené nebo laminované
	HS 5906 - Textilie pogumované jiné
	HS 5907 - Textilie jinak provrstvené ap., plátno malované
	HS 6303 - Záclony, závěsy, rolety, draperie záclonové aj.
	HS 6404 - Obuv se svrškem z textil. materiálů
HS 6501 - Šišáky, formy kloboukové nezformované z plsti	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Textilní a obuvnický průmysl	HS 8444 – Stroje k vytlačování, protahování ap. chemických textilních materiálů
	HS 8448 – Zařízení přídavná stavů strojů na spřádání ap.
	HS 4417 – Dřevěné nástroje, obruby, násady, formy, kopyta
Sklářský a keramický průmysl	HS 6911 – Stolní a kuchyňské nádobí, ost. předměty pro domácnost a toaletní z porcelánu
	HS 7002 – Sklo ve tvaru kuliček, tyčí nebo trubic, neopracované
	HS 7006 – Sklo lité, tažené, plavené, vrtané aj. zpracované
	HS 7007 – Bezpečnostní sklo sestávající z tvrzeného nebo vrstveného skla
	HS 7008 – Izolační jednotky z několika skleněných tabulí
	HS 7013 – Stolní, kuchyňské, toaletní, kancelářské skleněné výrobky, pro výzdobu aj. účely
	HS 7015 – Hodinová, hodinková skla, skla brýlová, vypouklá ap., jiné segmenty k výrobě skel
	HS 7016 – Dlažební kostky, desky, cihly, dlaždice, obkládačky a ost. výrobky z lisovaného skla
	HS 7019 – Skleněná vlákna a výrobky z nich (například příze, tkaniny)
HS 6814 – Slída zpracovaná, výrobky, i na podložce	
Stavební průmysl	HS 7206 – Železo a nelegovaná ocel v ingotech nebo v jiných primárních formách (kromě železa čísla 720)
	HS 7214 – Ost. tyče a pruty ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7217 – Dráty ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7223 – Dráty z nerezavějící oceli
	HS 7310 – Cisterny, sudy, barely, plechovky, krabice ap. nádoby ze železa nebo oceli, o objemu <300l
	HS 7314 – Látky, mřížovina, síťovina a pletivo ze železného nebo ocelového drátu
	HS 7612 – Hliníkové sudy, barely, plechovky, krabice ap. výrobky o objemu <300l
	HS 7806 – Ost. výrobky z olova
	HS 8205 – Ruční nástroje a nářadí, jinde neuved.; pájecí lampy; svěráky ap. nářadí
	HS 8210 – Ručně poháněná mechanická zařízení, o hmotnosti 10 kg nebo nižší
	HS 8547 – Izolační části pro el. stroje; elektroinstalační trubky
	HS 8468 – Stroje pro pájení, řezání, plynové stroje, přístroje k povrchovému kalení
	HS 8467 – Ruční nástroje a nářadí, pneumatické, hydraulické nebo s motorem
HS 6801 – Dlažební kostky, obrubníky a dlažební desky, z přírodního kamene (vyjma břidlice)	
HS 4412 – Překližky, dýhované desky a podobné vrstvené dřevo	

Příležitosti pro rozvojovou spolupráci

Kategorie vyspělosti země: LMIC

Filipíny jsou jednou z nejdynamičtějších ekonomik ve východní Asii, se zdravou ekonomikou a celosvětově konkurenceschopnou pracovní silou. Za poslední dekádu činil růst v průměru přes 5 %, což je výrazně více než dříve, navzdory celosvětovému zpomalení. Za růstem stojí zejména efektivní výkon vládních programů a vysoký výkon nezemědělských oborů. Podařilo se snížit chudobu. Pro další rozvoj jsou nutné investice do lidského i fyzického kapitálu, stejně jako pokračování v dobrých reformách (např. vlastnická práva, zjednodušení podnikatelského prostředí, veřejná infrastruktura či sociální služby).

► Sektor vody a sanitace

Filipíny pracují na zlepšení distribuce a kvality pitné vody, na jejím čištění a institucionalizaci integrovaného řízení vodních zdrojů. Za poslední dvě dekády prošly Filipíny velkým pokrokem v distribuci vody a rozšířily též kanalizace a čističky odpadních vod. Klesla cena vody, ztráty při distribuci i průjmy způsobené nekvalitní vodou. Na zlepšení zavlažování se podílí Participatory Irrigation Development Project, který podporuje zlepšování 58 závlahových systémů v celé zemi. Od začátku roku 2011 k dnešnímu dni projekt zrenovoval a modernizoval zavlažovací infrastrukturu na 85 tis. hektarech půdy sloužící více než 160 tis. zemědělcům a jejich rodinám.

► Sektor vzdělávání

Vláda se snaží vylepšit primárně základní vzdělání, speciálně pro znevýhodněné děti. K tomu slouží i Learning, Equity and Accountability Program Support s alokovanou částkou 300 mil. USD. Projekt také podporuje snahy o znovuoživení profesního rozvoje učitelů, a poskytují rozsáhlé školení v oblasti jazyků v raném věku, čtenářské a matematické gramotnosti pro všechny ředitele a alespoň jednoho učitele v každé cílové oblasti. Projekt také pomáhá rozvíjet monitoring výkonu učitelů.

► Sektor zemědělství

Zemědělství potřebuje investice, které se vláda snaží podporovat. Potenciál skýtá také agroturistika. K podpoře zemědělství slouží např. Philippine Rural Development Project s rozpočtem více než půl miliardy USD. V jeho rámci Mindanao Rural Development Program (MRDP) Phase II podporuje zemědělství a obecně rozvoj venkovských oblastí v jižních Filipínách – program měl za cíl zvýšit příjem benefitujících domácností o 20 % a povedlo se docílit úctyhodných 36 %. Cílem projektů je zvýšit příjmy venkova, zemědělské a rybářské produktivity a zlepšit přístup na trh v celé zemi. V rámci projektu vznikají nástroje pro informační a komunikační technologie, směrem k modernímu, a vůči klimatu odolnému sektoru zemědělství a rybolovu.

Příležitostí pro rozvojovou spolupráci na Filipínách využili zástupci českého soukromého sektoru i za podpory Programu B2B České rozvojové agentury. Na Filipínách realizovali své podnikatelské záměry v oblasti vody a sanitace, zejména se zaměřením na přenos technologie čištění odpadních vod.

Zdroj dat: <http://www.worldbank.org>